

FUNDACIÓ PAS A PAS

Àmbit geogràfic: Local

Forma jurídica: Fundació

Seu social: Tarragona

- 43 persones treballadores
- 25 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 72 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 2 a serveis a persones amb problemàtica de salut mental
- 4 a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.fundaciopasapas.org

Breu història de l'organització

La Fundació Pas a Pas és una entitat de la Fundació Catalunya La Pedrera, que es va constituir l'any 1982, sota el nom de Fundació Topromi, amb l'objectiu de facilitar la integració social i laboral de les persones amb discapacitat intel·lectual o en situació de vulnerabilitat social. Des dels seus inicis, ha treballat per generar oportunitats reals a través de l'acompanyament, la formació i l'ocupació.

Amb una clara vocació social, Pas a Pas impulsa serveis que promouen l'autonomia i la dignitat de les persones, com ara el Centre Especial de Treball, el Centre Ocupacional i l'Empresa d'Inserció. Al llarg dels anys, Pas a Pas ha anat creixent i ampliant serveis, consolidant projectes d'atenció diürna, ocupacional i d'inserció laboral, així com iniciatives vinculades a l'habitatge i al lleure inclusiu. La fundació aposta per una atenció personalitzada, centrada en la persona i amb una clara vocació de transformació social.

La Fundació Pas a Pas és un projecte viu i compromès que posa les persones al centre, amb la mirada posada en una societat més equitativa, on tothom tingui un lloc i una oportunitat per desenvolupar-se plenament.

Missió

La missió de la Fundació Pas a Pas és promoure la inclusió social i laboral de les persones amb discapacitat i/o en situació de vulnerabilitat, mitjançant suports personalitzats, formació i ocupació de qualitat, tot fomentant la igualtat d'oportunitats i la plena participació en la societat. Té per objecte la protecció, assistència, formació i inserció social i laboral de persones amb discapacitat física, psíquica i/o en situació d'exclusió social.

Aquesta missió es desenvolupa a través d'un model centrat en la persona, que busca potenciar les seves capacitats, garantir els seus drets i contribuir a la construcció d'una societat més justa i inclusiva.

Descripció de l'activitat

La Fundació Pas a Pas desenvolupa la seva activitat oferint suports personalitzats a persones amb discapacitat i/o en situació de vulnerabilitat per tal de facilitar la seva inclusió social i laboral. L'entitat gestiona diferents serveis:

- Centre Especial de Treball (CET): espai on les persones treballen en entorns adaptats en àrees com manipulats industrials, digitalització documental o serveis a empreses.
- Servei de Teràpia Ocupacional (STO): destinat a persones amb un alt grau de dependència, ofereix activitats terapèutiques,

educatives i de socialització per afavorir el benestar personal, el manteniment de capacitats i la participació comunitària.

- Servei Ocupacional d'Inserció (SOI): servei de suport a persones que no poden accedir encara al món laboral, amb activitats orientades a potenciar les seves habilitats personals i laborals.
- Servei d'Intermediació Laboral: servei adreçat a les persones amb discapacitat que estan en procés de recerca de feina, per a millorar la seva ocupabilitat.
- Empresa d'Inserció: L'objectiu és generar ocupació per a persones joves en risc de vulnerabilitat social, a través d'un itinerari sociolaboral.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

LA TORRETA, ESTUDI CREATIU I DE DISSENY

Breu descripció

La Torreta, estudi creatiu i de disseny és un projecte d'inclusió sociolaboral per a persones adultes amb diversitat funcional, que uneix el disseny gràfic amb la transformació social. Impulsat per la intercooperació entre El Far, cooperativa de comunicació social transformadora, i la Fundació Pas a Pas de la Fundació Catalunya La Pedrera. Amb cinc anys de trajectòria, La Torreta s'ha consolidat com un estudi de disseny gràfic professional i un espai de formació i desenvolupament creatiu. A través d'un model d'atenció centrat en la persona, busquem potenciar les capacitats artístiques, l'autoestima i l'autonomia dels participants, els qui treballen en encàrrecs reals de disseny gràfic i il·lustració amb una mirada diferent, única, diversa i inclusiva. La seva mirada és especial, ja que construeixen les idees i raonaments en un marc mental no normatiu. Analitzen, comprenen i expliquen el món de manera diferent, la qual cosa aporta un gran valor, tant en la divulgació com en els processos creatius de La Torreta. El projecte és dirigit a 15 persones amb discapacitat intel·lectual vinculades al Servei de Teràpia Ocupacional de la Fundació Pas a Pas, els qui participen de manera voluntària en els tallers. L'aportació del projecte a les persones vinculades es tradueix, segons les mateixes persones participants, en major confiança en elles mateixes, en orgull col·lectiu pel treball realitzat i en ampliació de capacitats tècniques relacionades amb la creativitat i el dibuix.

Aportació de valor de la iniciativa

La Torreta aporta valor a través d'un enfocament que combina creativitat, compromís social i comunicació visual estratègica. És un projecte professional i inclusiu amb un alt nivell de qualitat i una mirada social transformadora.

- Creativitat amb propòsit: cada projecte es concep amb una identitat pròpia i un sentit clar, aportant valor afegit a empreses, entitats i institucions que busquen una comunicació efectiva, atractiva i coherent amb els seus valors.
- Professionalisme inclusiu: l'equip de La Torreta està format per persones amb discapacitat intel·lectual, treballant de manera col·laborativa i demostrant que el talent no entén de límits. Això fa de l'estudi un exemple d'innovació social aplicada al món del disseny.
- Impacte social i sostenible: treballar amb La Torreta no només significa obtenir un bon resultat creatiu, sinó també contribuir a un projecte que genera oportunitats laborals reals per a persones en risc d'exclusió.

Necessitat a la qual respon

La Torreta dona resposta a la manca d'oportunitats que sovint troben les persones amb discapacitat en sectors creatius i professionals especialitzats. El projecte promou la participació activa d'aquestes persones en un entorn de treball real, visible i valorat socialment. Formar part de l'equip de disseny de La Torreta significa ser part activa d'un projecte que connecta amb el territori, col·labora amb agents culturals, socials i econòmics, i contribueix a transformar la percepció social de la discapacitat. Respon a la necessitat clara d'inclusió a la comunitat de les persones amb discapacitat intel·lectual que per les seves característiques no poden incorporar-se al mercat laboral.

Per altra banda, obre la demanda de serveis de disseny gràfic amb valors socials, per part d'entitats, administracions i empreses compromeses amb la responsabilitat social. La Torreta ofereix una alternativa diferenciadora i coherent per a qui vol comunicar amb sentit, qualitat i impacte positiu.

Principals objectius assolits

En cinc anys de trajectòria, La Torreta ha generat un impacte significatiu, consolidant-se com un projecte de referència en l'àmbit del disseny gràfic inclusiu. Comptem amb més de 30 clients, en la seva majoria entitats del sector de l'economia social i solidària, entre elles l'Ajuntament de Tarragona, l'Ajuntament de Cambrils i l'Ajuntament de Reus, a més d'organitzacions com DINCAT, la Coordinadora de Mentoria Social i el Programa d'Economia Social i Solidària de la Generalitat de Catalunya.

L'impacte del projecte es mesura en la transformació personal dels seus participants. S'observa una notable millora en les

seves habilitats artístiques i comunicatives, així com en la seva autoestima i autonomia. La qualitat del disseny gràfic produït és un altre dels indicadors clau: els clients expressen un alt grau de satisfacció amb els resultats, la qual cosa confirma la confiança en el nostre estil únic, accessible i amb un fort ús del color.

La Torreta també ha crescut en visibilitat, comptant actualment amb 527 seguidors a Instagram i 114 a X.

La Torreta contribueix a visibilitzar el talent de les persones amb discapacitat intel·lectual en l'àmbit del disseny gràfic, demostrant que la diversitat és una font de creativitat i innovació. En posicionar-se com un estudi professional, el projecte no només impacta en la vida dels seus participants, sinó que també ajuda a transformar la percepció social, promovent un canvi real cap a una societat més equitativa i accessible.

Principals resultats obtinguts

Resultats quantitatius:

- 20 persones amb discapacitat intel·lectual han format part de l'estudi creatiu.
- Diversos encàrrecs reals de disseny gràfic d'entitats socials, administracions públiques i esdeveniments culturals.
- Un dels projectes més destacats: la imatge gràfica de la festa major de Tarragona (Santa Tecla 2022), amb una gran visibilitat i impacte.

Resultats qualitatius

- Empoderament personal i creatiu: les persones participants han experimentat un augment de l'autoestima i del sentiment de competència professional, en veure's com a creadores i part activa del procés de producció artística i cultural.
- Visibilització de la diversitat funcional: el projecte ha trencat estereotips sobre la discapacitat, fent visibles les capacitats creatives d'aquest col·lectiu davant la societat, mitjançant projectes públics i de qualitat.
- Creació d'un espai segur i inclusiu: La Torreta ha consolidat un entorn de treball on les persones es poden expressar tal com són, afavorint la llibertat creativa, el respecte i la convivència.
- Millora de competències artístiques i comunicatives: a través de formacions i pràctica guiada, les participants han desenvolupat habilitats tècniques i comunicatives que reforcen el seu perfil creatiu i laboral.
- Impacte comunitari: els projectes de La Torreta han connectat amb el teixit cultural i ciutadà, creant complicitats amb agents socials i culturals, i fomentant una societat més justa i inclusiva.

Abast de l'experiència

És una iniciativa rellevant tant pel seu valor artístic com pel seu compromís amb la inclusió social. El projecte impacta positivament en la percepció social de la discapacitat, trencant estigmes i promovent la participació activa en la vida cultural i comunitària.

És una proposta original dins del sector del disseny gràfic, ja que integra la creativitat de persones amb discapacitat intel·lectual com a eix central de la seva activitat. Treballem amb una metodologia basada en la creació col·lectiva, el treball per projectes reals i l'expressió artística com a eina d'empoderament.

Es desenvolupa d'acord amb una metodologia clara i sistematitzada: dinàmiques col·laboratives, processos creatius guiats per professionals, sessions formatives. Això permet garantir la qualitat, la participació activa i la millora contínua.

La seva visibilitat pública s'ha ampliat amb projectes com la imatge gràfica de la festa de Santa Tecla 2022 de Tarragona, amb un ressò mediàtic i comunitari destacable.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 3

Membres equips directius: 1

Ateses: 20

Principals factors clau d'èxit

- Compromís amb la inclusió social real: La Torreta integra a les persones en un àmbit creatiu i qualificat. L'aposta per la professionalització i l'equitat dins l'equip dona solidesa al projecte i el converteix en un referent d'inclusió transformadora.
- Qualitat i rigor professional: destaca per l'exigència i la qualitat dels seus projectes gràfics. Aquest equilibri entre impacte social i solvència creativa genera confiança i fidelitat entre els clients.
- Treball en equip i col·laboració interdisciplinària: el projecte es fonamenta en una dinàmica col·laborativa que combina perfils diversos fomentant l'aprenentatge mutu, la creativitat compartida i el desenvolupament personal i professional.
- Connexió amb el territori i xarxes comunitàries: La Torreta col·labora amb entitats socials, culturals, educatives i administracions locals, fet que reforça el seu arrelament i li permet tenir un paper actiu dins la comunitat. Aquest vincle territorial afavoreix la visibilitat, el suport i la sostenibilitat del projecte.

- Coherència entre valors i pràctica: comunica amb honestat el que és: un estudi que uneix disseny i impacte social. Aquesta autenticitat és percebuda com a valor afegit per clients, col·laboradors i la comunitat, i esdevé un factor de diferenciació clar dins del sector.
- Col·laboració entre dues entitats: la Fundació Pas a Pas i El Far Cooperatiu

Dificultats i reptes superats

Quan treballem en equips diversos, és natural que sorgeixin petites incidències quotidianes de caràcter més personal. Tot i això, observem que, per a la majoria de membres, La Torreta és percebuda com un espai segur, on se senten còmodes, relaxades i amb la llibertat d'expressar-se tal com són i com se senten.

Una de les necessitats que hem identificat al llarg del temps és la d'aprofundir en la formació artística de les persones del projecte. L'any passat vam tenir l'oportunitat d'organitzar sessions setmanals dedicades a l'exploració de diverses tècniques de creació: pintura, aquarel·la, retoladors, collage, entre d'altres. Aquestes sessions van ser molt enriquidores, i considerem que, per donar més solidesa i continuïtat al projecte, caldria recuperar-les amb el suport de professionals especialitzats.

D'altra banda, hem detectat algunes dificultats en la comunicació interna de l'equip. Per tal de millorar aquest aspecte, ens proposem establir canals clars de comunicació, crear un calendari compartit de col·laboració i definir en un document les funcions i el grau d'implicació de cada persona implicada.

Finalment, valorem molt positivament la imatge que La Torreta projecta a la societat. És un projecte que contribueix a fer visibles les capacitats creatives de les persones amb discapacitat, fent valdre la seva mirada artística i el seu potencial transformador.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

Totes les persones dibuixants de l'equip hi són per voluntat pròpia, se'ls va proposar formar part del taller, explicant-los obertament el projecte i demanant-los un compromís. Els criteris de selecció per a formar part de l'equip no contemplaven les habilitats artístiques, ja que precisament el projecte busca la particularitat de creació i la mirada original de cada persona. Hem de remarcar que ens interessa tenir un equip multidisciplinari on el "saber dibuixar" no és important per al projecte. Tampoc ho és tenir la capacitat de psicomotricitat fina, perquè considerem que la generació d'idees, l'observació o la capacitat de cohesió de grup enriqueixen molt els dissenys, així aquest projecte dona a lloc a totes les capacitats diverses.

El projecte, a més, destaca per

- Disseny inclusiu i amb empremta social: la inclusió no només empodera les participants, sinó que també aporta una perspectiva original i autèntica als projectes, generant dissenys amb una identitat pròpia i distintiva.
- Creativitat col·lectiva i treball compartit: fomenta la col·laboració entre les participants, combinant talents diversos per desenvolupar projectes gràfics que reflecteixen la riquesa de perspectives i experiències.
- Compromís amb la transformació social: a través del disseny, La Torreta busca generar un impacte positiu en la societat
- Participació en projectes culturals i comunitaris: per exemple la creació de la imatge gràfica per les festes de Santa Tecla 2022 a Tarragona, commemorant els 700 anys de la festa.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

Model clar i estructurat: La Torreta es basa en un model organitzatiu ben definit que integra inclusió social, activitat econòmica i creativitat. Aquesta claredat metodològica facilita que altres entitats puguin entendre, adaptar i implementar el projecte segons les seves realitats.

Enfocament centrat en la persona i en les capacitats: el projecte parteix del reconeixement del talent i el potencial de cada persona. Aquesta mirada adaptable i replicable pot aplicar-se a altres sectors professionals, no només al disseny, sempre que es mantingui l'enfocament d'inclusió amb sentit i valor productiu.

Existència d'una demanda real de serveis creatius amb valors socials: el context actual, amb empreses i entitats compromeses amb la responsabilitat social, afavoreix la viabilitat de projectes com La Torreta. Aquesta tendència fa que altres organitzacions puguin trobar el seu espai i clientela amb una proposta similar.

Flexibilitat del model segons entorn i recursos: tot i que La Torreta es desenvolupa dins d'una fundació social, el model pot adaptar-se a altres tipus d'organització: cooperatives, entitats del tercer sector o empreses d'inserció. Aquesta versatilitat el fa transferible en contextos diversos.

Impacte comunicable i inspirador: La combinació d'estètica, qualitat i missió social fa que el projecte sigui fàcilment explicable i atractiu per a nous socis, finançadors i col·laboradors, la qual cosa afavoreix la seva extensió i replicació.